

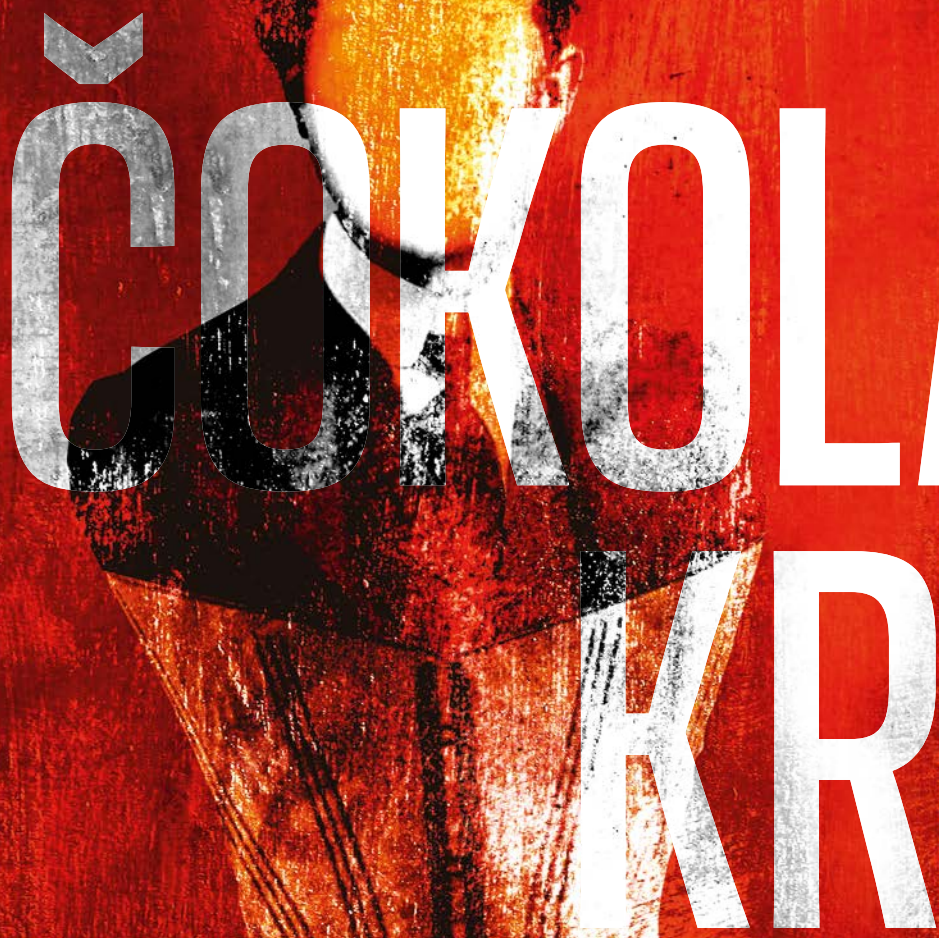
ČO
KOLÁ
DOVÁ
KREV

**RADKA
DENEMARKOVÁ**

HOST

RADKA DENEMARKOVÁ
ČOKOLÁDOVÁ KREV

ČOKOL
LA
KR

RADKA DENEMARKOVÁ

ÁDOVÁ EV

Brno 2023

ESTER DENEMARKOVÉ.
JANU DENEMARKOVI.
LUKASI SPINNEROVI.
DOMU KIWITT NA OSTROVĚ AMRUM.

PŘÁTELSTVÍ ZALOŽENÉ NA OBCHODU
JE MNOHEM LEPŠÍ NEŽ OBCHOD
ZALOŽENÝ NA PŘÁTELSTVÍ.

— JOHN DAVISON ROCKEFELLER —

BEZ NAPROSTÉ SVOBODY
NENÍ PRAVÉ PŘÁTELSTVÍ!

— GEORGE SANDOVÁ —

ODKUD POCHÁZÍ TA TOUHA,
TA TESKLIVOST, TO SNAŽENÍ?
NA ČEM ZAKLÁDÁ SE LIDSKÁ MRAVNOST?
TUŠÍME, ŽE CELÝ SVĚT ČINÍ JEDNOTU.
ALE KDE JEST PRVNÍ, KDE POSLEDNÍ
ČLÁNEK TOHO VESMÍRNÉHO KRUHU?

— BOŽENA NĚMCOVÁ —

=

VLAK PROJÍZDÍ DEVATENÁCTÝM
STOLETÍM TAM A ZPĚT. JEDE, ZPŘESŇUJE
VIDĚNÉ ZA OKNEM. CESTUJÍCÍ VE VLAKU
SE DÍVAJÍ NA FILM. JE TO SLED
POHYBLIVÝCH OBRÁZKŮ. VLAK SE VRACÍ
DO STEJNÝCH ZASTÁVEK. ZA OKNEM SE
STŘÍDAJÍ A NEUSTÁLE ZOSTŘUJÍ KRÁTKÉ
VÝJEVY. OBRAZY JSOU UCELENÉ.
PADESÁT TŘI MRKNUTÍ OKA.

=

**ČÁST PRVNÍ. VLAK VYJÍZDÍ
A VRACÍ SE DO STEJNÝCH ZASTÁVEK
TAK TAK TAK. SVĚTEM JEDE VLAK**

První železniční zastávka	31
SIGMUND FREUD NEVÍ, ŽE VŠICHNI SNÍ STEJNÝ SEN	
Druhá železniční zastávka	43
PŘEDSUDEČNÝ CEJCH	
Třetí železniční zastávka	59
TŘESKUTÝ MRÁZ	
Čtvrtá železniční zastávka	73
KNOTY TLUMENÝCH SVĚTEL	
Pátá železniční zastávka	86
ČERNÝ LÉK A MALÍŘOVA PALETA	

ČÁST DRUHÁ. PŘESTUPNÍ ZASTÁVKA TAK TAK TAK. SVĚTEM JEDE VLAK

Šestá železniční zastávka	101
KLÍČ K URČOVÁNÍ LIDSKÝCH ROSTLIN	
Sedmá železniční zastávka	113
OLTÁŘ (WLASTI)	
Osmá železniční zastávka	124
RANĚNÁ LVICE	
Devátá železniční zastávka	131
PŘEVOZNÍCI	
Desátá železniční zastávka	138
ŠPINAVÉ PRÁDLO A ŠPINAVÉ PENÍZE	
Jedenáctá železniční zastávka	149
MALÁ ŽENA, VELKÁ VÁLKA	
Dvanáctá železniční zastávka	156
ANTINĚMCOVÁ	
Třináctá železniční zastávka	166
POKUSNÍ KRÁLÍCI	
Čtrnáctá železniční zastávka	174
LEDOVÉ HORKO	

ČÁST TŘETÍ. VÝHYBKÁ TAK TAK TAK. SVĚTEM JEDE VLAK

Patnáctá železniční zastávka	181
ZMIZET A PO ANGLICKU	
Šestnáctá železniční zastávka	188
VESLA A SÓLOVÁ DRÁHA	
Sešmnáctá železniční zastávka	198
BOJOVÁ ZNAČKA	
Osmnáctá železniční zastávka	205
BIBLE NA POLŠTÁŘI	
Devatenáctá železniční zastávka	213
ANTIKONCEPCE	

Dvacátá železniční zastávka	227
ŘETÍZKOVÉ KOLOTOČE	
Dvacátá první železniční zastávka	234
DESTILÁT	
ČÁST ČTVRTÁ. VÝHYBKA TAK TAK TAK. SVĚTEM JEDE VLAK	
Dvacátá druhá železniční zastávka	245
MAJÁK A DŽÍNOVÁ BUNDA	
Dvacátá třetí železniční zastávka	262
VRCHOL ŠTĚSTÍ U HARRODSE	
Dvacátá čtvrtá železniční zastávka	277
HARPYJE	
Dvacátá pátá železniční zastávka	295
VLASY	
Dvacátá šestá železniční zastávka	303
ŠPETKA ŠAFRÁNU	
Dvacátá sedmá železniční zastávka	307
SAMOŽIVITELKA	
Dvacátá osmá železniční zastávka	323
VÁLEČNÁ TAŽENÍ	
ČÁST PÁTÁ. VÝHYBKA TAK TAK TAK. SVĚTEM JEDE VLAK	
Dvacátá devátá železniční zastávka	333
LÉLIA	
Třicátá železniční zastávka	340
FRIGIDITA	
Třicátá první železniční zastávka	347
HLADOMOR	
Třicátá druhá železniční zastávka	356
KONZUM! KONZUM!! KONZUM?	
Třicátá třetí železniční zastávka	365
MALÝ DOMEK MEZI DVĚMA PALÁCI	

ČÁST ŠESTÁ. VÝHYBKA

TAK TAK TAK. SVĚTEM JEDE VLAK

Třicátá čtvrtá železniční zastávka	379
PLACENÍ AGENTI	
Třicátá pátá železniční zastávka	386
MAMON	
Třicátá šestá železniční zastávka	397
JEDE, JEDE MAŠINKA	

ČÁST SEDMÁ. VÝHYBKA

TAK TAK TAK. SVĚTEM JEDE VLAK

Třicátá sedmá železniční zastávka	405
HÁDEJ, KDO NEPŘIJDE NA VEČEŘI	
Třicátá osmá železniční zastávka	417
ČOKOLÁDOVÝ LES	
Třicátá devátá železniční zastávka	425
OČI NEMAJÍ POHLAVÍ	
Čtyřicátá železniční zastávka	429
GOBELÍN	
Čtyřicátá první železniční zastávka	437
STŘEP POD BOSÝM CHODIDLEM	

ČÁST OSMÁ. VÝHYBKA

TAK TAK TAK. SVĚTEM JEDE VLAK

Čtyřicátá druhá železniční zastávka	463
PIANISTA	
Čtyřicátá třetí železniční zastávka	471
ŽIVOT JAKO ČEKÁRNA U BOHA	
Čtyřicátá čtvrtá železniční zastávka	479
KYSLÍKOVÁ BOMBA	
Čtyřicátá pátá železniční zastávka	484
DEHET A KLAVÍR, KTERÝ NEDORAZIL	

Čtyřicátá šestá železniční zastávka ZA SAMETOVÝMI OPONAMI	489
Čtyřicátá sedmá železniční zastávka FRYDERYKOVA ZÁVĚŤ	498
ČÁST DEVÁTÁ. VÝHYBKA TAK TAK TAK. SVĚTEM JEDE VLAK	
Čtyřicátá osmá železniční zastávka PAKLÍK TABÁKU	507
Čtyřicátá devátá železniční zastávka DRAČÍ HLAVA	525
Padesátá železniční zastávka DARLING A SVATOZÁŘ	531
Padesátá první železniční zastávka LOUTKOVÉ DIVADLO	538
ČÁST DESÁTÁ. VÝHYBKA TAK TAK TAK. SVĚTEM JEDE VLAK	
Padesátá druhá železniční zastávka ROPA A MATEŘSKÉ MLÉKO	549
Padesátá třetí železniční zastávka ZAKALENÉ NEBE	552
Poznámka autorky	557
Zvláštní poděkování	558

Cover pictures from open sources

© Radka Denemarková, 2023

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2023

ISBN 978-80-275-1823-4

== PADESÁT TŘI MRKNUTÍ OKA ==

Vlak projíždí devatenáctým stoletím. Tam a zpět. Vrací se do stejných zastávek. Za oknem se střídají krátké výjevy. Obrazy jsou ucelené. Rytmicky se zpřesňují každou další jízdou. Vlak je raper.

Tři noční obrazy. Tři lidská těla za psacími stoly. Překrývají se. Co tvaruje jejich životy, co formuje jejich osudy. Existuje genetická výbava těl. Existuje genetická konstelace rodin. Existuje gen národa. Existuje gen doby.

Vytyčit trasu. Položit pražce. Zatopit pod kotlem. Vlak se rozjíždí. V rámech oken jeho vagonů se nemíhají jen obrázky venkovského života. Za okny vlaku stojí lidská sousoší, která ožívají. Výjevy pohyblivé obrazové galerie se mění každým mrknutím oka.

Za okny devatenáctého století proletí vlaštovka. Jediná věrnost, jež se nebojí vrátit. Přilétá na totéž místo, po staletí. Jejích křídel se zachytí oči v jednadvacátém století.

Sedíme za stolem. A všechny se držíme slov.

Unavená záda se hrbí. Kulatí se v Praze nad otlučeným, rozviklaným kuchyňským stolem. Oknem nakoukne potměšilý měsíc; zvesela šmíruje a posílá ho zvrhlá noc. Tajný agent je úplný, kulaťoučký; přikrmí neklid poplašeného srdce a odhání spánek. Pokud by na desce rozvrzaného stolu stál vysoký skleněný cylindr petrolejové lampy, připomínal by průsvitný komín.

Tělo je bolavý kříž. Vlhko mezi nohama je krvavé. Oblá záda *mousejí* za rozbřesku odevzdat rukopis narychlo objednané báchorky. Pro okamžité otištění. České pero zbesile skřípe a čokoládový krvotok za svítání těžkne.

V hlavě bdí kovový chlad; v útrobách každého slova varovně zacinká hrst mincí. Pastevec svolává do stáda jen tupé, nezatoulané ovce. Kovový chlad se jmenuje hlad a autocenzura. Autocenzura je spolehlivá spolupracovnice strachu. Je to neplacená agentka tajných služeb všech zemí a dob. Autocenzura je vysoká hradba; zužuje výhled, zmrazí emoce, vnutí omezenou zásobu slov. Některým slovům vrazí roubík do chrátanu, okleští jazyk i formu, háklivým tématům nasadí železný náhubek, tělu ohne poslušný hřbet. Autocenzura mění tvorbu v manufakturu a nezávislost v otročinu.

Copak může někdo za totality psát deník?

Copak si některá žena mohla někdy dovolit psát si deník?

Báchorka je produkt dobové vlastenecké objednávky; autocenzura otupí odvážné pero. Hrot ohladí v opatrného,

pokorného, zbabělého, loajálního příkrčence; husí brk plní roli poslušného vojáka. Mysl pěšáka v dlouhé sukni píše s pocitem olověné koule na ruce. Český jazyk promění v usedlého, moralizujícího, sentimentálního, nemotorného slouhu. Už tak shrbená záda se nahrbí ještě víc; pero nezaskřípe a krev na stehnech zasychá a rezne.

Pero svírají prsty selky. Selka se jmenuje Božena Němcová. Je to spisovatelka. Mysl pocítí k báchorce dávivý odpor. Ano, umí péct buchty, jenomže je peče podle receptu, který napsali jiní. Ručně zadělává na těsto, ale suroviny a chutě musejí být jenom místní a přísně odměřené.

Pero se instinktivně zarazí uprostřed okleštěné věty, nos vdechne vůni nepřítomné vanilky, šafránu, kurkumy. Na stole nečadí petrolejová lampa.

Zdroj světla by nasvěcoval papír tenkým plamenem. V průvanu by plamen kolísal, hasl. Ruka by sahala po knotové lampě a sejmula by skleněný cylindr. Dolila by petrolej, ucítila jeho pronikavý pach. Kdyby petrolej ukápl, byl by cítit dlouho. Teplota v horní části skleněného cylindru by byla vysoká. Nic by nezachytilo žár a saze; znečistily by strop vlhkého, plesnivého bytu s chatrnými pozůstatky nábytku, kde se v koutě válejí hadry a roztrhané houně, na kterých si vyčerpané tělo k ránu zdřímne. V jediné míse smrdí na dně zbytek jakési šlichty. Nedaleko prošlapaného prahu nízkých dveří se válí pohozený jediný pár bot. Vyhladovělé oči vidí v sešlapaných podrážkách, osvětlených pruhem měsíčního světla, tenké plátky hovězího masa.

Hladovému tělu přispěchají na pomoc halucinace. Vyhladovělé oči vidí na studené plotně kastrol. Vroucí voda protáčí a vyvařuje boty. Zbloudilí francouzští cestovatelé si taky vyvařují v devatenáctém století na břehu řeky Mekong indiánské mokašiny, když jim hrozí smrt hladem; poslední zpráva v dochovaném deníku patří chuti mokašínové „polévky“.

Petrolejové lampy se na stolech domácností vyrojí po roce 1859, kdy budou objevena další ložiska ropy. V Pensylvánii, například. Do té doby převládají lampy na velrybí tuk. Vorvaně loví i rybáři na severofriškém ostrově Amrum; jen díky prodeji velrybího tuku ostrované přežijí.

Kdyby na stole čadila petrolejová lampa, vyzáblá ruka by po zapálení skleněný cylindr opatrně nasadila zpátky. Plamen by byl široký; vlezlá noc za oknem by leknutím ucukla a zakalené oči by se dívaly do jasného plamene. Teď čtou ve světle skomírající svíčky. Tělo zkroutí křeč; ruka s vystouplými modrými žilami odhodí ztěžklé pero. Žíly mají barvu rozteklého inkoustu.

Promrzlé prsty přisunou nový, nepopsaný arch papíru.

Varovná hradba v hlavě puká. Led zapraská. Praskliny se zvětšují a pádí do dále. Zeď se drolí a mizí; průhled je nerušený, obzor bezbřehý. Teď pěkně zadělá na těsto, jaké má ráda ona a jaké *chce* péct. Okoření je chutěmi, kterých se nebojí. Mysl se zajíkne svobodou, ano, ano, ano, ano, i mysl umí tančit kvapík. Osvobozená slova se zardují; vzrušená obnaženou pravdou vyplivnou roubík, vyhrnou rukávy. Odlehčené srdce pokládá pražce slov a vět, po nichž se řítí lokomotiva a veze náklad necenzurovaných myšlenek. K intelektu se přidružují emoce; srdce se rozbuší. Svobodné pero se vášnivě rozletí po kolejnicích šťavnatých vět; lehké a přirozené jako dech autorčina těla. Slova jsou vlaštovky. Slétávají se ze všech koutů světa, uvelebují se na zpola popsaném papíře jako noty nové symfonie. Pero teď chvíli svírají prsty Barbory Panklové zvané Betty. Je to spisovatelčino první já. Text píše německy a text spálí. Odboj v odboji.

Neviditelný odboj. To nejlepší ze své tvorby spálí. Za takový text by ji nepochválili Rakušané; vadil by jim obsah. Za takový text by ji nepochválili Češi; vadil by jim jazyk. Copak opravdové literatuře, opravdovému básnictví,

opravdovému umění záleží na nějakém konkrétním jazyku. Copak opravdové literatuře, opravdovému básnictví, opravdovému umění záleží na pohlaví. Pojetí jazyka a člověka v něm je u Barbory Panklové pevné.

Jenomže Barbora Panklová a Božena Němcová bydlí v kamenném domě s pavučinami, myším pištěním a netopýry na půdě; pokoje jsou průchozí; nájemnice jednoho těla a jedné mysli se musejí navzájem snášet, nepřekážet si, nestahovat se do bažin. Božena plní dobové role a píše pro český svět. Barbora píše sobě, pro sebe; svobodná ruka píše drzé texty a mají formu dlouhého dopisu. Nikde jinde svobodu nenajde. Nikde jinde si ji nedovolí. Co znamená soukromí. Člověk se musí dostat do jiné dimenze, aby mohl psát. Dobu, do které se rodí, si nevybírá.

Sebevědomá záda ční nad lesklým dubovým kancelářským stolem rovně, zátylek zavadí o omítku; páteř je žehlicí prkno a opře se o zeď. Oknem nakukuje podnikavá, dravá noc. Obchodníková záda trčí nad právními spisy, které ho nudí. Ruka odsune spisy stranou.

Nezapálí si doutník, nenalije si whisky, nepoloží si nohy na stůl. Myslí na jediné: v New Yorku právě objevili petrolej. Destilát z ropy.

Na zadní stranu nudného spisu čmárá obchodníková ruka labyrinty číslic. Mysl se rozvíčuje, čeká na startovní výstřel, vzrušeně přemýšlí, jak černého zlata vydobýt víc, víc, víc, víc. Nesbírat černý med po kapkách, které prosáknou na povrch náhodou. Země roní ropu. Země roní čokoládovou krev. Koluje jí v žilách.

Co když existuje daleko větší zásoba černého slizu pod zemí. Jak to zjistí. Zabíjení času ruku nebaví. Kreslí rozpoznatelná numera, násobí je, sčítá, dělí, umocňuje. Spojuje čáry v obrazce a ty začínají dávat smysl. Maluje vrtné věže, které se používají k získávání soli. Ptačí oči se újí, mysl se

zajíkne podnikavou svobodou, ano, ano, ano, ano, i mysl umí tančit kvapík.

Pero svírají prsty amerického byznymena. Jmenuje se John Davison Rockefeller. Vrtná věž neklidného majitele nezradí; svérázný metronom se zavrtá pod zem a v roce 1859 narazí na poklad. Matka Země se zakucká a vyplivne černý hlen ložiska ropy v Pensylvánii. Zpráva se šíří. Rozfouká ji vítr mamonu. Do Pensylvánie proudí celý americký Západ, počet obyvatel se zvyšuje každý týden a rekordním tempem. Pozemky se prodávají za pohádkové ceny a rekordním tempem. Lidská těla jsou zaslepená a rekordním tempem. Mají černo před očima, zrychlují krok a dech, pádí za vidinou černého zlata, pádí jediným směrem, napjatá, co ukořistěné pozemky skrývají pod povrchem. Ropa je magnet; uhánějí za ní spekulanti, míří za ní přeplněné vlaky. Modrá krev už nikoho nezajímá. Všichni blouzní o čokoládové krvi.

Vlaky se prokousávají krajinou a záplatují kontinenty. Diktují devatenáctému století nové tempo. Ze země roste les vrtných věží. Zobáky se zaklánějí, kývají, klovou do zeminy. Vrtné věže jsou kyvadla a metronomy moderního času. Příběhy o pohádkovém bohatství se rozletí nad horami, vodami, kontinenty. Takové příběhy chtějí číst oči a slyšet uši všude na světě. Nejsou to mravoučné vlastenecké báchorky. Jsou to dravé a moderní příběhy zrychlujícího se času, příběhy budoucích staletí, které potřebují novou řeč a rozhodně nemají zájem cokoliv obrozovat. Ani národy ne.

Rytmus doby neudává chůze. Rytmus doby udává drkotání železnic. V roce 1865 vznikne během několika málo měsíců další pitoreskní město. Dostane jméno Pithole. Motivované, ziskuchtivé ruce drhnou zašlou špínu za polámanými nehty, překotně stavějí srub za srubem a vytahují třísky zadřené pod kůží. Dřevěné boudy vytvoří metropoli

a nalákají dvanáct tisíc lidských těl. Jsou mezi nimi i česká těla. Jsou mezi nimi těla uprchlíků z Evropy.

Stojí tu vedle sebe padesát hotelů, přestože celé město není nic jiného než jeden velký hotel a noclehárna.

Nechybí divadlo, přestože život města není nic jiného než velkolepé drama a tyjátr všedního dne.

Hlediště polkne sto diváků. Vrzající strop je zatěžkaný křišťálovými lustry. Plynou týdny. Plynou měsíce. Plynou roky. Hutná naděje na černé prameny vysychá. Sruby se po několika horečnatých letech vylidní stejně rychle, jako se zalidnily. Zůstane město duchů. A divadlo, kde se na lustrech pohupují černé veverky; křišťál je obalený jejich mrštnými těly. Komíhají se a visí dolů jako černé slzy a pijavice. Čas od času přeběhne přes opuštěné jeviště šílený sólista.

Vášnivá záda vypnou v Paříži hrdou hrud'. Těžká, sněhobílá ňadra cílevědomě vykukují z kulatého výstřihu. Boulí se stejně jako dvě masivní skleněná těžítka na vyrovnaných listech. Věže popsaného papíru bobtnají na stole i na komodě. Záda sedí v salonku s látkovými fialovými tapetami. Zdi se fialově lesknou a v tapetách jsou vtlačené sotva znatelné květinové ornamenty. Nad vyřezávaným psacím stolem, vyrobeným na míru, se záda nehrbí.

Ruka se zlatým prstenem v podobě draka se vztyčenou hlavou namáčí pero do vestavěného stříbrného kalamáře s otočným víčkem, které brání náhodnému vylití inkoustu i jeho odpařování. Inkoust je ropa. Inkoust je čokoládová krev. Oknem nakukuje marnivá, nezávislá, prostopášná noc kankánových hvězd. Na psacím stole čadí petrolejová lampa. Zdroj světla nasvěcuje vysokou hromadu popsaného papíru tenkým plamenem. Těžítka se lesknou v měsíčním světle a hora papíru, nezatížená skleněnou koulí, se sune k okraji stolu. Přepadne a rozevře plisovaný vějíř.

V průvanu plamen zakolísá a hasne. Ruka s prstenem v podobě dračí hlavy sáhne po knotové lampě.

Dračí hlava opatrně sejme skleněný cylindr; vysoký cylindr připomíná elegantní komín. Dračí ruka dolije petrolej; ten má pronikavý pach, a když ukápne, je dlouho cítit. Teplota v horní části skleněného cylindru je vysoká jako tvůrčí náboj v neústupné hlavě. Mašina nápadů se nezastaví. Myslí zahouká blížící se lokomotiva a přibrzdí. Hlava je nádraží. Nic nezachycuje žár a saze, ale lampa pařížský strop neznečistí; je nehorázně vysoký.

Dračí ruka po zapálení skleněný cylindr opět nasadí. Plamen je široký a dračí ruka píše do vyčerpání, osm hodin v noci. Podstavec lampy barevně ladí s psací soupravou. Dobrovolná noční práce. Na stole přistane vedle vestavěného stříbrného kalamáře další porcelánový šálek kávy. Káva působí jako opium, tak oblíbená mezi intelektuály od dob francouzské revoluce. Labužníci pochopili její význam. Inspirace drahými kávovými zrnky je luxus pro nejbohatší hrdla; nad šálky horké kávy si vyměňují excitované myšlenky. Kavárny vznikají v době, kdy po ulicích pobíhali lidé v hadrech a křičeli, že nemají co jíst, a od hladových úst k hladovým ústům běžela fáma, už jste to slyšeli, francouzská královna, ta fíflena z Rakouska, provokuje, když nemáme chleba, tak proč prý nejíme koláče. Data podvádějí sama sebe. Dech devatenáctého století začíná zde, rokem 1789, Velkou francouzskou revolucí. A končí rokem 1914.

V popelníku se vedle míšeňského porcelánu s kávou, hustou jako čokoládová krev, vrší nedopalky cigaret a oharky nedokončených vět. Dračí ruka zapaluje jednu od druhé.

Nikotin znečistí tělo. Tělu se nechce spát. Kolem čtvrté hodiny ranní spokojeně odloží pero.

Úkoluje se sama. Splnila penzum. Vlak rachotí dnem i nocí neměnnou rychlostí. Román je železná disciplína a luxus svobody. Svobodné pero drží ruka francouzské

baronky. Říká si George Sand. Je to spisovatel i spisovatelka. Stejnou dračí rukou lehce sepíše, co leží tělu na soukromém srdci. Dopisy rodině. Dopisy přátelům. Dopisy milencům. Dopisy nakladateli. Jazyk a styl se od předchozího románu určeného pro oči čtenářů nemění; dračí ruka nemá důvod v soukromí něco měnit. Neplní žádné záchranné role, neplní žádné vlastenecké role, neplní žádné národovecké role. Svobodné pero svírá dračí ruka ve stejném rytmu, jen se jinak podepíše: Aurore Dudevantová, rozená Dupinová.

Paní Aurore Dudevantová, rozená Dupinová, a paní George Sandová, přesněji řečeno George Sand, bydlí v jednom těle. Podporují se, drží se nad vodou, provokují. A zatraceně je to baví. Mysl se zajímá svobodou, ano, ano, ano, ano, i mysl umí tančit kvapík. A jedem.